

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 18 (1561) 1987 m. gegužės 7 d.

Melbourne

XXXII M E T A I

Ketvirtasis ganytojų žodis Lietuvos krikšto 600 metų jubiliejaus proga 1987 Atvelykiui

BRANGŪS BROLIAI IR SESERYS - MIELI TIKINTIEJI !

"Aš atėjau, kad žmonės turėtų gyvenimą,
kad apščiau jo turėtų" (Jn 10,10).

Su mūsų garbingųjų protėvių Krikštu, kurio jubiliejų šiemet minime, atėjo į mūsų žemę nauja laisvės, taikos ir meilės dvasia ir ji giliai įsisunkė į mūsų žmonių mąstyseną ir būdą. Lietuvių taikinumą, darbštumą, sugebėjimą atleisti, tą drovimą yra pastebėję ir kitų tautų žmonės. Dabar mūsų uždavinys: toliau išlaikyti bei ugdyti tą krikšto dvasią, būti gyvos krikščioniškos dvasios žmonėmis.

1. Kas yra ta krikščioniška dvasia?

Į klausimą, kas yra gyva dvasia, lengviausia atsakyti, nurodant jos priešingybę. Gyvai dvasiai yra priešinga viskam abejinga, sustingusi, nerangi dvasia. Gyvos dvasios žmogus tas, kuris sugeba užsidegti idealinių vertybių meile ir jų siekti, kuris turi užmojo bei iniciatyvos ir sugeba įvertinti bei palaikyti kitų gerą iniciatyvą. Negyva dvasia - šalta, savanaudė, užsisklendusi savo ribotame pasaulyje, smulkių kasdienių rūpesčių ar ambicijų rate. O gyvos dvasios žmogus žvelgia plačiai, visada yra pasirengęs atsilipti į kito žmogaus šauksmą, kad ir tyliausiai, moka suprasti kitą ir taip į jį prabilti, kad pats būtų suprstas.

Gyva krikščioniškoji dvasia - tiesos ir meilės dvasia, kuklumo, atlaidumo ir broliškumo dvasia. Tai Kristaus bei Jo Evangelijos dvasia. Dieviškasis mokytojas Jėzus Kristus ją nubrėžė kalno pamoksle palaiminimais, nurodymais, jog tikrai laimingi ir Dievui mieli yra tie, kurie nevergauja turtui, kurie atlieka ir trokšta teisybės, kurie yra tyros širdies ir skleidžia ramybę, kurie nenusimena, bet yra linksmi ir džiūgaujant, kai gauna nukentėti už Dievo teisybę (plg. Mt 5,3-12).

2. Gyvos krikščioniškos dvasios įkvėpėjas - Šventoji Dvasia

Šventasis Raštas sako, kad mes, įvairių tautų vaikai, visi buvome pakrikštyti vienoje Šventojoje Dvasioje, kad sudarytume vieną kūną - Bažnyčią (Plg. 1 Kor 12,13); kad visi esame 'vienas kūnas ir viena dvasia, kaip ir esame pašaukti į vieną savo pašaukimo viltį (Ef 4,4), o viltis neapgauna, nes

Dievo meilė yra išlieta mūsų širdyse Šventosios Dvasios, kuri mums duota' (Rom 5,5).

Taigi gyvą krikščionišką dvasią įkvepia ir gaivina per pirmąsias Sekmines žemėn nužengusi ir Bažnyčioje pasiliekanči Šventoji Dvasia. Ji šventina, stiprina, guodžia, gydo, uždega, veda. Kai leidžiamės Šventosios Dvasios vadovaujami, patiriame palaimingų jos veikimo vaisių. O 'Dvasios vaisiai yra meilė, džiaugsmas, taika, kantrybė, malonumas, gerumas, ištikimybė, romumas, susivaldymas' (Gal 5,22-23).

Taigi mūsų uždavinys - atsiverti Šventosios Dvasios veikimui. Budriai klausytis mūsų sieloje kylančių šventų įkvėpimų, paskatinimų ir įspėjimų, o kartais tikrinti savo sumanymus bei sprendimus pagal neklaidingą Bažnyčios vadovavimą įsigyventi į evangelinius Kristaus nusistatymus: 'Mokykitės iš manęs, nes aš romus ir nuolankios širdies, ir jūs rasite savo sieloms atgaivą' (Mt 11,25).

Mūsų tautietis, kandidatas į šventuosius arkivyskupas Jurgis Matulaitis - Matulevičius (1871-1927) iš savo patirties rašo: "Tik tada žmogus tikrai Dievo sūnų laisvę įgyja, kada išsineręs iš savimylės kailio, apsisiauti Kristaus dvasios malonės rūbu... Kaip tada pasidaro protas aiškus, dvasia laisva, širdis plati ir atvira! Kada Dievo meilė į mūsų širdį įžengusi, ją praplečia, tada joje pasidaro taip erdvu, kad visi žmo-

nės be jokių skirtumų, ar tai luomų, ar tautos, į ją sutelpa' (Užrašai 1910, 11. 11).

3. Gyvoji dvasia krikščionių bendruomenėje

Kristaus ir didžiųjų Jo sekėjų mintys nubrėžė mums gyvos krikščioniškos dvasios siluetą. O kiek artima ji mums, kaip ji galėtų reikštis šiandiniame Lietuvos katalikų gyvenime?

Pirmiausia pastebėkime, kad nuo seno ryškus mūsų tautoje gyvos dvasios pasiilgimas. Tautos dainiai nuo Maironio ir Baranausko iki šiandienų tiesiog laiko dvasios gyvybės žadinimą tikruoju savo pašaukimu:

Į darbą broliai, vyrs į vyrą,
šarvuoti mokslu įstabiu.
Paimsim arklą, knygą, lyrą, ir
eisim Lietuvos keliu...

Į darbą, į kovą, kaip Dievas
įsakė,
su tekančios saulės viltimi!
(Maironis)

Kol jaunas, o broli, sėk pasėlio
grūdą ir dirvos neapleisk.

(V. Kudirką)
Tik Tu, kurs laukus šilku, o
kalnus sidabru apdalin,
kurio žodžiu ligoniai gyja ir
numirę kelia -
tik tarki žodį iš tenai... nežūsime
Tavy vėl būsime gyvi, gyvi
(Brazdžionis)

Nuo poetų neatsilieka mūsų filosofai: Pranas Kuraitis, Stasys Šalkauskis, Antanas Maceina, Juozas Girnius. Prof. Šalkauskis (1886-1941) prieš pusę amžiaus šaukte

(Nukelta į 4 puslapį)

JAV SENATORIUS IR KONGRESMENAS KREIPIASI Į SOVIETUS DĖL LIETUVIŲ KALINIŲ

Senatorius Paul Simon (iš Illinois valstijos) ir kongresmenas Benjamin A. Gilman (iš New Yorko valstijos) kovo mėnesį kreipėsi raštu į sovietų pareigūnus prašydami, kad du lietuviai politiniai kaliniai būtų paleisti.

Sen. Simon kovo 2 d. parašė laiską sovietų ambasadoriui JAV - bėms Yuri Dubinin dėl Balio Gajausko bylos. Senatorius pažymėjo, kad Gajauskas, virš 30 metų išsėdėjęs kalėjime, nėra įtrauktas į sąrašą tų politinių kalinių, dėl kurių amnestijos suteikimas yra

svarstomas. Atsižvelgiant į Gajausko pašlijusią sveikatą, sen. Simon ragina ambasadorių daryti žygius, kad Gajauskas būtų paleistas. O be kita ko, pastebi sen. Simon, pagal sovietų įstatymus Gajauskas galėtų būti prieš laiką paleistas, nes pusę baismės termino jau atlikęs.

Kongresmenas Gilman kovo 10 d. laiške Sovietų Sąjungos prezidentui Andrei Gromyko užtaria lietuvių žurnalistą, poetą ir tarpautinės grupės PEN garbės narį Gintautą Iešmantą. Kongresmenas

— Vakarų Vokietijos Vyskupų konferencija plenarinėje sesijoje priėmė pareiškimą Lietuvos krikščionybės 600 metų jubiliejaus proga, išreiškia savo brolišką solidarumą Lietuvos vyskupams ir kreipiasi į Sovietų Sąjungos valdžią, kad Jungtinių Tautų Organizacijos paskelbtos visuotinės žmogaus teisių deklaracijos ir Helsinkio konferencijos nutarimų dvasioje būtų gerbiamos Lietuvos gyventojų teisės ir laisvė tikintiesiems. Prašo grąžinti Lietuvos katalikam Vilniaus katedrą, šv. Kazimiero bažnyčią ir Klaipėdos Marijos Taikos Karalienės bažnyčią. Pabrėžia sovietams, kad lietuvių tauta, priėmusi krikščionybę prieš 600 metų, yra tapusi krikščioniškų Europos tautų šeimos nare.

— Londonas. Nidos knygų klubas atspausdino savo leidžiamą jau 113-tąją knygą, tai Alės Rūtos "Tarp ilgesio ir Tėviškės". Šioje 300 puslapių knygoje autorė aprašo savo kelionę į Lietuvą. Nidos klubas jau atspausdino ir prenumeratoriams išsiuntinėjo Jurgio Gliaudos istorinį romaną apie Žemaičių vyskupą Motiejų Valančių "Ganytojas ir Vilka". Jau atspausdino ir Dalilos Mackalienės romano "Beržas už langą".

— Argentinoje Popiežiui besilankant, Buenos Aires tarp kitų tautybių buvo pakviesta ir lietuvių delegacija, kuri asmeniškai įteikė Jonui Pauliui II laišką, kuriuo dėkoja Popiežiui už prielankumą Lietuvai ir lietuvių tautai ir prašo niekuomet neužmiršti Lietuvos, sovietų pavergtos.

— Amerikoje "The Pilot" oficialus Bostono arkivyskupijos laikraštis kovo 27 d. paskelbė Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos leidimo 15 metų sukaktį ir ilgu straipsniu pateikia žinių, kad LKB Kronika yra tapusi vienu iš klasikų dokumentų apie žmogaus teisių kovą pasaulyje. Laikraštis cituoja Nijolės Sadinaitės apsigynimo kalbą teisme, kai buvo kaltinama už Kronikos dauginimą, ten Nijolė tarė: "LKB Kronika, tarsi veidrodis, parodo ateistų nusikaltimus prieš tikinčiuosius. Kada gi nedorybė nesigroži savo šlykštumu, ji baisesi savo atvaizdu veidrodyje. Dėl šios priežasties jūs nenkenčiate visų tų, kurie nuplėšia nuo jūsų melo ir veidmainystės šydą... Štai ko jūs bijote - tiesos žodžio!"

Gilman teigia, kad Iešmantas, nu-teistas vienuolikai metų už antisovietinę agitaciją ir propagandą, ir bebaigiąs pirmuosius tremties metus (iš penkių), tikrų nusikaltimų prieš valstybę nepadarė, o tik sielėjosi lietuvių kultūra bei palikimu.

Gilman teigiamai įvertina sovietų sprendimą paleisti daugiau kaip šimtą disidentų, tačiau pastebi, kad tebėra daug individų, kaip Iešmantas, kurie vis dar neteisėtai kalinami. Gilman ragina, kad "glasnot" iniciatyva būtų praplėsta apimti likusius politinius kalinius, įskaitant ir Iešmantą, kuriam turėtų būti leidžiama sugrįžti namo pas šeimą bei draugus.

JUODOS KATĖS

KRIKŠČIONYBĖS SUKAKTĮ MININT

Lietuvos krikščionybės jubilėjaus ruoša Tėvynėje ir išeivijoje jau gerokai išibėgęsi - artėja prie kulminacinio punkto. Negalima sakyti, kad tokį minėjimą su-ruošti būtų lengvas darbas, kai neturime laisvės ir nepriklausomos valstybės. Visur ir visada, greta gerų sumanymų bei sėkmių, iškyla nenumatytų kliūčių ir iš jų kylančių nesėkmių. Seni žmonės Lietuvoje sakydavo: "kelia per-bėga juoda katė". O ji nešanti nesėkmę ar net nelaimę...

Pirmiausia okupuotoji Lietuva. Minėjimo ruoša pradėta jau 1984. XI 18, kai Lietuvos vyskupų ir vyskupijų valdytojų konferencija sudarė 12 asmenų komisiją (iš kiek vienos vyskupijos po du atstovus). Komisijai pirmininkauja vysk. Juozas Preikšas. 1985 metai paskelbti "Gerosios Naujienos" metais, 1986-ieji - "Sąmoningo tikėjimo", o šie 1987-ieji - "Gyvosios krikščioniškosios dvasios" metais. Žinia, tai labai gerai, bet tai dar ne viskas.

Pirmiausia, ar yra Lietuvoje religinė laisvė, ar ten galima laisvai, tikintiesiems prideramu būdu, švęsti minėtą jubiliejų? Vienas aukštesnio rango dvasininkas, atvykęs iš okup. Lietuvos ir Vakarų, vienoje spaudos konferencijoje pa-klaustas: "Ar yra Lietuvoje religijos laisvė?", atsakė: "Religijos laisvė yra įstatymų ribose". Koki ten įstatymai ir kokia 'laisvė', mes gerai žinome. Mūsų šaliai tarant - religijos laisvė ten yra uždaramame narve. Įstatymų narvo viduje dar gali šiaip taip judėti, bet išeiti iš 'narvo' nevalia. Valdžios spaudimas prieš tikinčiuosius vyksta ir toliau, neatlaidžiai. Faktai rodo, kad jis dar didėja. Tiesa, šventinami nauji vyskupai, bet apie 150 bažnyčių jau neturi nė vieno kunigo. Tikintieji neturi savo laikraščio, o tariamai leidžiama "religinė literatūra" yra tik propagandoje - tikintieji jos gauna tiek mažai, kad apie ją netenka ir kalbėti. Vyskupai turi tenkintis ganėtojiškais laiškais. Centrinis minėjimas bus birželio 28 d. 'vienoje Vilniaus bažnyčioje', bet jokiu būdu ne iš katalikų atimtoje katedroje. Negražinamos ir kitos atimtos bažnyčios. Beje busiųjų leista nukalti jubiliejinį medalioną ir jį pakabinti bažnyčiose. Bet kokios iškilmės už bažnyčios sienų neleidžiamos. Yra daugybė ir kitokių suvaržymų. Vis tai juodos katės...

Išeivijoje sėkmingai dirba Lietuvos krikščionybės jubilėjaus ko-

BRONIUS KVIKLYS

Mūsų specialus bendradarbis
Čikagoje

mitetas, vyskupo Pauliaus Baltako, pedagogo Jono Kavaliūno ir daugelio kitų žymių asmenų vadovaujamas. Visos lietuvių parapijos vienu ar kitu būdu jau mini jubiliejų. Yra gerų vilčių, kad Amerikos vyskupai paskelbs Maldo dieną už Lietuvą visose krašto bažnyčiose. Labai galimas dalykas, kad tą patį padarys Australijos ar kurio kito krašto vyskupai. Šių eilučių autorius, Jubiliejinio komiteto paprašytas, lapkričio 26-29 dienomis Čiurlionio galerijoje, Čikagoje, ruošia didžiulę vaizdinę - dokumentinę parodą "Krikščionybė Lietuvoje".

Bet ir čia kartais pasimaišo "juoda katė", stengdamosi bėgėti kelią. Atsiranda ginčų dėl sukaktvinės datos, nors komitetas minėdamas 1387-1987 m. sukaktį, lygiagrečiai respektuoja ir kitas Lietuvos krikšto datas - 1251 ir 1413 metus. Vis dar trūksta ir lėšų didžiulių planų vykdymui - ligi šiol tėra surinkta tik pusė reikiamų pinigų. Reikia tad atverti ne tik širdis, bet pinigines ir čekių knygutes...

Centrinis ir didžiausias minėjimas bus Romoje birželio paskutinėmis dienomis. Iškilmės dalyvas ir joms vadovaus pats šv. Tėvas - Jonas Paulius II. Istorinis įvykis - arkiv. Jurgis Matulaitis bus paskelbtas palaimeintuoju. Bet ir čia, greičiausia, prabėgs juoda katė - Lietuvos sostinės vyskupija - Vilnius vis dar bus kitos valstybės bažnytinės provincijos priklausomybėje.

Turime prieš akis itališkai parašytą birželio 24-26 Romoje ruošiamo akademinio simpoziumo Lietuvos krikšto reikalų programą. Per 3 dienas bus skaitoma 12 įdomių paskaitų. Rimtos paskaitos, rimti ir žymūs prelegentai. Bet ir čia juoda katė verčia mus sustoti: iš 12-kos paskaitininkų tik 3 lietuviai: Marija Gimbutienė, Rasa Mažeikaitė ir P. Rabikauskas. Tuo tarpu net 5 prelegentai atvyksta iš Varšuvos. Kodėl taip mažai lietuvių mokslininkų ten, kur nagrinėjamas grynai Lietuvos reikalas? Kalbama, kad "nesuradę" lietuvių tarpe daugiau mokslininkų. Tai argi mes per 600 me-

tų jų neparuošėme?

Kaip ten kas buvo - nebuvo, bet Lietuvos krikštas surištą su lenkais. Nors krikštas buvo atliekamas Lietuvos valdovų (įskaitant ir didįjį kunigaikštį Jogailą) iniciatyva, bet lenkai visą laiką dedasi mūsų tautos krikštateiviais". Šioje vietoje jau daug "juodų kačių". Šia proga pacituosime mums atsiųstą ištrauką iš Varšuvoje leidžiamo laikraščio "Przewodnik Katolicki" 1987. I. 18. Mus liečiančio straipsnio antraštė "Chrzest Litwy" (Lietuvos krikštas). Štai lietuviškame vertime pora krikšto sukakties proga lietuviams skiriamų "gėlyčių".

Laikraščio 5 psl. rašoma: "Lietuviai buvo laukiniai, gyveno monogolų būdu. Vaikščiojo apsirengę kailiais, išverstais plauku į višų. Kovojo panašiai kaip totoriai; jų pavojingas ginklas buvo nuodingos strėlės". O 4 psl. rašoma: "Lietuviai gyveno būdose ar piemenų palapinėse. Tai diktavo jiems klajokliškas gyvenimo būdas (Koczowniczy)... Toje šalyje žmona buvo vyro nuosavybė; ją pirkdavo nuo tėvų ar turguje, galėjo ir perduoti, apluoštinti ar užmušti... Lietuvoje žydėjo daugpatystė... Didysis kunigaikštis ir jo artimieji valdė baimės būdu. Jie buvo tikriausi despotai; įbauginimas buvo jų valdžios jėga. Vytautas už smulkimus nusikaltimus paliėpdavo įsiūti žmones į gyvulių kailius ir išmesti vilkams suėsti". Toliau labai bjauriai kalbama apie baisų Vytauto girtuokliavimą ir kitus nešvankumus. Straipsnio autorė, kuri su pasigardžiuoju minėtus ir kitus šmeižtus perduoda, - Malgorzata Koskowska. Bet koks gi laikraštis galėjo tokius baisius šmeižtus apie savo "krikštavaikius" paskelbti? O gi Lenkijos katalikų šeimų oficialus savaitraštis. Vadinasi, ne koks eilinis egzilų lenkų pamfletėlis.

Tačiau mums nėra naujiena, kad lenkai tokiu būdu "vaizduoja" mūsų garbingus protėvius. Prisimin-kime tik jų pokario metais sukurtą filmą "Grunvaldas". Beje, panašius šmeižtus apie lietuvius savo laiku skelbė mus kardu bei kalaviju per 200 metų "krikštiję" kryžiuočiai. Bet kodėl gi jų šmeižtus kartoja oficialus Lenkijos katalikų laikraštis? Čia jau nereikia kalbėti apie "juodas kates", nes ant mūsų išliejama visa statinė smalinio deguto.

— Vašingtone lietuviui Algiiui Simkui tarpininkaujant, Lietuvių Katalikų Religinė Šalpa ir Lietuvių Informacijos Centras užmezgė ryšius su JAV sostinės organizacija "Close-Up" supažindinti mokytojus ir moksleivius su politiniu ir kultūriniu gyvenimu. Viktoras Nakas jau du kartus prabilo į mokytojus apie Lietuvos tikinčiųjų persekiojimus. Mokytojų keliami klausimai rodė jų susidomėjimą Lietuva ir jos tikinčiųjų būkle.

Printed by "Tėviškės Aidai" 18 Henry St., Kensington Vic. 3031. Published by Mr. Vincas Žemaitis, the President of the Lithuanian Catholic Federal Committee, 17 McMillan St. Clayton, Vic. 3169.

Į V Y K I A I

● **New Yorkas.** JAV valdžia planuoja atimti Amerikos pilietybę Lenkijoje gimusiam žydui Jakob Tannenbaum, dabar 75 metų amžiaus, kuris iš Lenkijos atvyko į Ameriką 1949 m. Nacių gaudymo OSI įstaiga jį kaltina, kad karo metu buvo nacių koncentracijos lageryje prižiūrotoju ir plakė žydus. Kaltinamasis ginasi, kad tai esąs žydų kerštas.

● **Melbournas.** Gera šimtinė afganų balandžio 27 d. demonstravo prieš Viktorijos parlamento rūmų, prašė Australijos vyriausybės, kad daugiau afganų pabėgėlių priimtų ir spautų Sovietų Rusiją, kad tuojau pat išsinešdintų iš Afganistano. Afganai atvykę į miesto aikštę sudegino Sovietų raudoną vėliavą, kuri prisigėrusi ir afganų žmonių krauju.

● **Sydnejus.** Šio mėnesio pabaigoje jau pradėdamas kasti po uosto dugnu iš Domain pusės keturių linijų tunelis automobiliams, bus 2.3 kilometru ilgio ir kainuos apie \$ 408 milijonus. Planuojama darbus užbaigti, jeigu nebus streikų, ir jį atidaryti 1992 m. rugsėjo mėnesį.

● **"Australian"** dienraštis balandžio 25-26 laidoje paskelbė Ukrainiečių atsišaukimą minint pirmas metines nuo Černobyl branduolinės katastrofos ir išreiškia ukrainiečių ir Europos žmonių prašymą, kurie buvo paliesti radiacijos, kad sovietų valdžia pagalvotų statant branduolines jėgaines arti gausiai apgyventų vietų, jas apstatyti radiaciją sulaikančia danga ir leisti Tarptautinei atominės energijos komisijai ir neoficialiom grupėm išreikšti savo pažiūras dėl tokių jėgainių saugumo. Atsišaukimą pasirašė Australijos 50 žymiųjų asmenų: vyskupų, partijų atstovų, universitetų profesorių, jų tarpe ir vienas lietuvis Dr. Paul Kabaila - universiteto statistikos lektorius.

● **"The Advocate"** balandžio 23 d. plačiu straipsniu rašo apie Taikos Forumą Maskvoje, kur iš tremties sugrąžintas akademikas Andrei Sacharov įteikė Gorbačioviui 19 sąžinės balseivų sąrašą, kad juos tuojau paleistų į laisvę. Iš visų išvardintųjų pačiu pirmuoju minimas lietuvis katalikas Balyš Gajauskas, jau iškalėjęs net 35 metus, kun. A. Svarinskas, V. Petkus - Lietuvos Helsinkio grupės steigėjas, kuris nuteistas 1978 m. kartu su A. Ščaransky ir Y. Orlov, šiedu jau laisvi, o V. Petkus tebe laikomas balseiviu Permės griežto režimo lageryje.

● **Maskva.** Balandžio 27 d. pirmą kartą minėse po Černobyl branduolinės katastrofos, grupė su plakatais demonstravo, kad Černobyl daugiau niekur nepasikartotų. Sovietų saugumas bematant kelis jų suareštavo, o filmuojančių amerikiečių televizijos filmų aparatus sudaužė.

● **Paryžius.** Prancūzijos minis teris pirmininkas Chirac sako, kad Rusijos pasiūlymas iš Europos išsivežti artimesnio nuotolio raketą gali būti pavojingas siūlymas, nes iš Azijos nuo Uralo kalnų tolimo lėkimo raketos gali lengvai pasiekti Europos valstybių sostines.

T Ė V I Š K Ė S A I D A I

18 Henry St. Kensington Vic. 3031. Tel. 376 7355

LEIDZIA AUSTRALIJOS LIET. KATALIKU FEDERACIJA

Redaktorius kun. Dr. P. Dauknyš. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siusti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$ 25. Kituose kraštuose \$ 30. Atskiras numeris 50 c. Skelbimai už skilties vieną cm \$ 1.50. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožūra.

TĖVIŠKĖS AIDAI

MOTINOS DIENA

Kartą per metus turime ypatingą šventę pačią artimiausią mūsų gyvenime, tai Motinos Diena. Ją švenčiame savo šeimos ratelyje ir viešuose minėjimuose ne tik švelnaus sentimentų pareiškimais, kurie yra būtini, bet ir rimtu apmąstymu. Motina yra svarbiausias bendruomenės narys, bet ir labiausiai darbu apkrauta. Apskaiciuojama, kad vidutiniškai trijų vaikų motina per savaitę dirba 100 valandų, besirūpindama savo vaikais, savo šeima. Tam ir yra ši ypatinga šventė, kad motinai pareikštume dėkingumą, meilę, padėką, pagarbą už jos begalinį rūpestį savo vaikus išauginti išlikimui Dievui ir gerais lietuviais.

Šiandieninės modernaus gyvenimo ir auklėjimo sąlygos yra tokios, kad nei viena šeima nėra apalaiduota nuo rūpesčio, kas bus su mano vaikais. Šiandieninė motina savo meile yra tokia pat, kaip ir visų amžių motinos, tik dabarties gyvenimas jai kuria naujas problemas ir nauja aplinka reikalauja stiprių priemonių vaikų saugoti nuo blogio ir išauklėti gėriui, kad Kristaus žodžiais būtų žemės druska, pasaulio šviesa. Tokią motiną labai gerbiame, ją mylime, nes jos namų židinys tampa nepriklausomos ir laisvos Lietuvos tvirtove, savo pasiaukojimu, savo meile nušviesdamas šeimos židinį dvasiniu, moraliniu, tautiniu skaitumu. Toks jaunosios atžalos nusiteikimas iki subrendimo jausga į žmogaus asmenybę ir pareikš noru aukotis pavergtos Lietuvos reikalams, vertingai gyventi. Jeigu vėliau draugų ar aplinkos įtakoje ir nutoltų, bet iš jaunystės įdiegtas gėrio troškimas ir Lietuvos vaizdas vėl gali įsiliepsnoti, kaip Dr. Vincui Kudirkai, vėliau tapusiu vienu iš stipriausių Tėvynės laisvės atgavimo ir žadinimo šulų.

Amerikos prezidentas Lincoln kilo irgi iš neturtingos šeimos. Kai jis buvo dar tik 9 metų berniukas, mirė jo motina, kuri dar prieš mirtį jam tarė: "Sūnau, aš tave paliksiu, turiu iškelti. Yra gražu Dievui tarnauti ir Jį mylėti. Aš noriu, kad atsimintum šiuos mano žodžius: Visus mylėk, nieko neužgaul, niekada nemeluok, niekada negerk, ir vieną dieną pasaulis džiaugsis, kad tu gimei". Šalia prie mirštančios stovėjęs tėvas tarė: "Mieloji Nancy, sūnus negali taip gražiai dainuoti, kaip tu". Ji atsakė: "Širdis dainuoja įvairiais būdais. Kai kuri širdis moka kitus uždegti dainai. Mano sūnus neturi tokio balso, kaip aš, bet jis turi mano širdį ir kitus sužadins dainuoti". Sūnus savo motinos žodžius neužmiršo, daug dirbo, mokėsi ir į žmonijos istoriją įėjo, kaip vienas žymiausių Amerikos prezidentų, panaikinęs vergiją.

Motinos Diena tebūnie įkvėpimo diena, kad galėtume pasakyti: viską dariau, ką mano lietuvė motina įkvėpė savo gilia Dievo ir Tėvynės Lietuvos meile!

Lietuvos krikščionybės 600 m. jubiliejus Geelonge

Jubiliejinės pamaldos

Atvelykio sekmadienį balandžio 26 d. pasitaikė saulėtas šiltas oras, tai mūsų iškilimėms prisirinko pilna graži Holy Family bažnyčia lietuvių iš plačios apylinkės ir įvairių tautybių tikinčiųjų. Iš Melbourne atvažiavo pilnas autobusas choristų. Iš anksto Lietuvos krikščionybės jubiliejui buvo gerai pasiruošta. Vaizdingų lankstinukų "leaflets" buvo paskleista 800 visom 7 katalikų parapijų bažnyčiom ir etninėm grupėm. Atspausdintos iškilmingų Mišių knygtės su įvadine apžvalga Lietuvos krikščionybės. Holy Family bažnyčios klebonas yra labai mielas kunigas Edward Teal ir virš altoriaus ant sienos parūpino savo menininko dailų įrašą: 600 YEARS of CHRISTIANITY IN LITHUANIA. Buvo daug spalvingų vėliavų, didelė kroatų jaunimo grupė tautiniais rūbais, Latvijos, Olandijos vėliavos, iš Melbourne LKVS Ramovė, DLK Vytenio šaulių uniformuota kuopa, iš paties Geelongo - Australijos, Lietuvos Trispalvė, Šatrijos skautų tunto, sporto Vyties klubo vėliava. Altorių ir bažnyčios priekį gėlėmis su lietuvių trispalvėm juostelėm išpuošė Mrs. Johan Southhall.

Į bažnyčią procesiją vedė su kryžiumi Vladas Stuikevičius. Geelongo "Volungės" tautinių šokių grupė nešė ornamentinį lietuvišką kryžį, kurį iš Melbourne atvežė Stasys Šiuškus ir kančios simbolį - erškėčių vainiką. Daug lietuvių mergaičių ir moterų buvo pasipuošusios tautiniais rūbais. Sekė koncelebracijos kunigai: Monsinjas James Murray - vyskupiškasis vikaras Geelongo regionui, Holy Family bažnyčios klebonas kun. Edward Teal, kun. Stasys Gaidelis SJ ir kun. Dr. Pr. Daukny.

Įeinančią procesiją su Pulkim ant kelių giesmė pasitiko jungtinis choras - Melbourne lietuvių parapijos ir Dainos Sambūris, dirigentas Petras Morkūnas, vargonininkas

kė Zita Prašmutaitė. Pradėjus Mišias sveikinimo žodį lietuviams tarė Monsinjas Murray. Sv. Mišių skaitymus atliko jaunimas: An gela Bungardaitė - Freemantle, ir Vidas Kymantas. Tikinčiųjų maldas, ypatingai gražiai sudėtas, skaitė Linas Valaitis, Teresė Bungardaitė, Danius Valaitis ir Birutė Gailiūtė - Liebich ir jos vadovaujama "Volungės" grupė nešė aukas prie altoriaus. Lietuvos krikščionybės jubiliejaus medalius pagrindiniam celebrantui Monsinjonui Murray ir tos bažnyčios klebonui kun. Teal įteikė Vladas Stuikevičius - ALK Federacijos įgaliotinis - šio jubiliejaus Ruosos komiteto vardu. Jungtinis choras labai gražiai atliko giesmes: Gloria in excelsis, Credo, vyrų choras - Sanctus, vėl mišrus choras - Our Father, dalinant Komuniją - Marija, Marija, po palaiminimo - Lietuvos himnų ir procesijai išeinant - Apsaugok, Aukščiausias. Tai suteikė labai retai čia girdimą iškilmingumą, galingai ar vėl pianissimo skambias giesmes. Pamokslą aiškia anglų kalba pasakė kun. Dr. Pr. Daukny, išvadoje kviesdamas įvairių tautybių tikinčiuosius solidarumui persekiojami Lietuvos Bažnyčiai. Bažnyčios klebonas sakė, kad pamaldose dalyvavo lygiai 490 žmonių, tiek daug buvo išdalyta šv. Komunijos.

Jubiliejaus Akademija

Pakilia nuotaika besidalijant gilaus išpūdžio pamaldom, važiuavom į sekančioj gatvėj esančius Lietuvių Bendruomenės Namus. Naujai jie atremontuoti, iš tolo jau buvo matyti plėvėsuojuojant Lietuvos ir Australijos vėliavoms. Viduje salė nuostabiai gražiai išpuošta, viskas nauja, blizga, dailiai sustatytos kėdės, gėlėmis išpuoštas scenos priekis, viršuje švyti Karalienės atvaizdas ir Lietuvos Vytis, šalyse Vilniaus ir Kauno herbai, besileidžiant žemyn lietuviškom tulpėm.

Akademiją atidarė šio jubiliejaus Ruosos komiteto pirm. Algis Karpavičius. Kun. Dr. Pr. Daukny pateikė Jubiliejaus Invokaci-

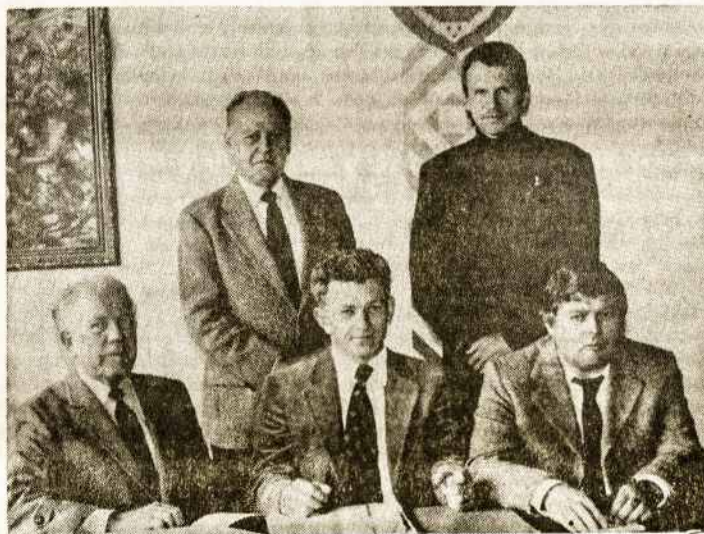
ją. Programą toliau vedė Dr. Rymantas Šarkis. Sveikinimo žodį tarė Bendruomenės pirm. Otto Schrederis, ALK Federacijos pirmininkas Vincas Žemaitis. Paskaitą "Krikščionybės pradžia Lietuvoje ir jos reikšmė" pateikė ilgametis ALK Federacijos pirm. Valentinas Čižauskas. Tai buvo įdomi akademinio lygio paskaita ir tas pusvalandis prabėgo nejuociomis įdomiai besiklausant. Tą paskaitą pateikime ir "Tėviškės Aiduose", taip ji naudinga ir kondensuota istorinių faktų apžvalga.

Savo eiliuotos kūrybos paskaitė šaulys iš Melbourne kuopos Pranas Bartaška. Scenoje pirmiausiai pasirodė "Volungė" tautinių šokių grupė - mergaičių 5 poros. Jos lengvai ir žaismingai pašoko "Gyvatara" ir pačios vadovės Birutės Gailiūtės - Liebich sukurtą naują tautinį šokį - "Daina mano draugei", valso taktu, gyvą, žaismingą.

Scenai vėl atsidiarius pasirodė Jungtinis vyrų choras, dirigentas Petras Morkūnas, pianino palyda - Zita Prašmutaitė. Jie pagiedojo St. Navicko Laukų laiminimą ir Tėvynės ilgėsį. Jiems ilgai plojant, išsiriškavo Mišrus choras ir atliko J. Stroljos Parveski, Viešpatie, solo giedant Jurgiui Rubui ir J. Naujalio Maldą už Tėvynę. Už žavų giedojimą sekė aplodismentų gausa. Lietuvos himnu baigta Aka demija. Padėkos žodį čia tarė ALB Krašto valdybos pirm. Danutė Baltutienė. Sekė vaišių įvairenybė.

Taip iškilmingai ir prasmingai Geelonge Lietuvių Bendruomenė šventė Lietuvos krikšto jubiliejų. Ruosos komitetą sudarė: V. Stuikevičius ALK Federacijos įgaliotinis, O. Schrederis ALB Apylinkės pirm., Danius Valaitis Jaunimo sąjungos Geelonge pirm., Vytas Bindokas - Bažnyčios Maršalka, vyr. skautininkas Algis Karpavičius - skautų Židinio kancleris, o kun. Pr. Daukny buvo atsakomingas Jubiliejaus pamaldų suorganizavimu. Jei girdytų minčių ir liturginių apeigų grožis prisidės bent truputiuką prie gilesnio savęs atsižadėjimo, tarnauti Dievui ir Tėvynei Lietuvai, tai šis Jubiliejinis parengimas bus pasisekęs!

PD

Australijos Lietuvių Fondo naujoji valdyba. Sėdi iš kairės Vincas Ališauskas išdininkas, Martynas Didžys pirmininkas, Jonas Meiliūnas sekretorius. Stovi Ričardas Semetas vicepirmininkas, Andrius Kasperiušas ūkvedys. Šis Fondas "Tėviškės Aidams" suteikė \$ 500 paramą, už ką ALK Federacijos Valdyba nuoširdžiai dėkoja.

ROMOS "IL TEMPO" APIE LIETUVĄ

"Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", ilgiausiai Sovietų okupuose kraštuose einantis pagrindinio leidinys, švenčia 15-tuosius gyvavimo metus. Taip rašo plačiai skaitomas Romos dienraštis "Il Tempo".

"LKB Kronika" yra Lietuvos katalikų sunkią padėtį atskleidžiantis dokumentinis leidinys. Kronika išėina apie 5-kis kartus metuose. "Kronikos" pasisekimas, rašo "Il Tempo" yra joje pateiktamų žinių tikslumas. "Kronikos" skelbiamos žinios patekusios į Vakarų tarptautinių radijo stočių transliuojamos į Lietuvą ir į Sovietų okupuotus kraštus.

LRTV

Ketvirtasis ganytojų žodis Lietuvos krikšto ...

(Atkelta iš 1 puslapio)

šaukė Lietuvos katalikus būti gyvos dvasios krikščionimis; nusi-mesti sustingimą, visokį formaliz-mą bei susigūžimą, atvirai žengti į gyvenimą su meile ir tiesa, su širdies laisve ir drąsa. Dvasios gyvybės rodikliu jis laikė kilnių idea-lų meilę, ypač būdingą jaunoms širdims, ir ragino tą savaiminę kil-numo meilę įtvirtinti kaip pasto-vią dvasinę būseną, kaip niekad nesenstančią sielos jaunatvę.

Mums, šiandienams Lietuvos katalikams ir dvasininkijai ypač aktualu, tvirtai laikantis amžinų-ųjų krikščioniškųjų principų, de-rinti senus ir naujus apaštalavimo būdus; ugdyti tarpusavio supra-timą ir pakantumą; įvertinti bei priimti visa, kas pozityvaus da-roma ir kuriama kitaip negu mes manančiųjų, o kartu neužmiršti, kad 'Dievo reikia labiau klausyti negu žmonių' (ApD 4,19). Atviras, nesavanaušiškas tarnavimas tie-sai ir gėriui, gražiausias kiekvieno kataliko įnašas į tautos ir visuo-menės lobyną.

Visi gaivinkime ir palaikykime kilnius krikščioniškus papročius; bendrą maldą šeimose, religinį baž-nytinį ir asmeninių švenčių šven-timą, bendruomenišką dvasią pa-rapijose, prasmingą ir dorą lais-va laikį, dalijimąsi broliška pagal-ba su aplinkos žmonėmis.

Visiems, ką tik pasieks šis mūsų žodis, visiems, kas tik supranta išganingą krikščionybės poveikį žmonių kultūrai ir dvasiai - vi-siems, kas tik nori, kad krikščio-nybė ir katalikybė mūsų šalelėje toliau gyvuotų, mes tariame: rei-kia ir jūsų įnašo! Teprabunda są-žinė ir tepasako: negaliu stovėti nuošaly! Kaip man, taip mano brangesiems reikia gyvos maldos ir sakramentų ryšio su Kristumi

ir Bažnyčia! Neturiu palikti šven-čiausio darbo - Kristaus Karalys-tės kūrimo - kažkas kitam ar ki-tiems, - turiu įnešti ir savo dalį, kiek tik sugebu!

Melskimės ir darbuokimės, kad apie mus, Lietuvos katalikus, šie-met atšventusius Krikšto 600 me-tų jubiliejų, būtų galima ir po daugelio metų ištarti, ką šv. Pau-

lius yra sakęs apie savo tikinčiuo-sius: "Evangelijos tiesos žodis pa-siekė jus ir kaip visame pasaulyje, tai ir pas jus neša vaisių ir auga nuo pat tos dienos kada išgirdote ir teisingai pažinote Dievo malo-nę" (Kol 1,6). Amen.

Lietuvos Vyskupai ir Vyskupijų valdytojai

Dėmesio siuntinių į Lietuvą siuntėjams

Sovietų Sąjunga pranešė visiems kraštams, priklausantiems Tarp-tautinei pašto unijai, kad nuo ge-gužės 1 m.uito deklaracijos formos siuntiniams turės būti pildomos prancūzų ar rusų kalbomis. Šią informaciją Lietuviių Informacijos Centru perdavė Walter Duka, JAV pašto vice direktorius, su ku-riuo LIC vedėja Gintė Damušytė kartu liudijo JAV Kongreso ap-klausoj apie sovietų pašto pažeid-mus.

Sovietai taip pat perspėjo, kad nuo gegužės 1 visi siuntiniai su neteisingai išpildytomis m.uito for-momis iš viso nebus priimami, o automatiškai atmetami ir grąži-nami.

Tame pačiame komunikate so-vietai pabrėžė, kad kiekvienas siunčiamas dalykas ir jo vertė tu-ri būti atskiru sakiniu apibūdin-tas ir pažymėtas. Bendri prekių užvardinimai, kaip 'drabužis', 'kos metika' ir pan. nėra priimtini.

Sovietai teigia, kad jie šias tai-sykes įveda "išvengti laiko gai-šinimo m.uito formalumuose ir pa-greitinti pašto ekspedijavimą". So-vietai irgi tvirtina, kad naujieji reikalavimai pilnai derinasi su Tarp-tautinės pašto unijos reikala-vimais.

JAV pašto centrinė jau nuo š. m. balandžio 15 d. įveda naujasias

sovietų taisykles su tikslu, kad dabar siunčiami siuntiniai, kurie pasiekia Sovietų Sąjungą iki ge-gužės 1 d. pilnai išpildytų sovie-tų reikalavimus. Kitaip siuntėjai praras ne tik pašto išlaidas, bet ir bus priversti sumokėti siuntinio sugražinimo mokesčių.

1984 m. sovietai sustabdė siun-tinių siuntimą per licencijuotas persiuntimo kontorą: per jas Lie-tuvos žmonės galėjo gauti iš už-sienio siuntinių, apmokėtų siuntė-jų muitais. Dabar nepaprastai aukštus muitus apsimoka patys gavėjai. Vienintelė likus galimybė siųsti siuntinius į Lietuvą, bū-tent tiesiog per paštą, dar dau-giau apribota naujais sovietų rei-kalavimais.

JAV pašto centrinė užprotas-tavo, kad naujieji pakeitimai buvo nepakankamai anksti jai praneš-ti. Sovietai į protestą nereagavo.

LIC

— Amerikoje kelionių agentū-ros praneša, kad birželio mėnesį nebus įmanoma turistams nuvykti į Lietuvą, greičiausiai dėl to, kad sovietų valdžia bijo užsienio turistų, kad nebūtų liudininkai bol-ševikų valdžios draudimų švesti Lietuvos krikščionybės jubiliejų.

LATVIJOS HELSINKIO GRUPĖS PIRMIEJI LAIŠKAI

Kestono College Anglijoje biu-letenis informuoja, kad Latvijoje įsisteigusi Helsinkio grupė laiš-kais jau kreipėsi į Popiežių Joną Paulių II ir į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenci-jos Vienoje dalyvius, atkreipti jų dėmesį į latvių tautai dabar gre-siančius pavojus.

Latviai dabar pergyvena sun-kausiajį savo tautinės istorijos lai-kotarpi, pažymima laiškuose. Sa-vo tėvynėje latviai palaipsniškai tampa gyventojų mažuma dėl so-vietinės valdžios politikos, skati-nančios rusų imigraciją Latvijon. Yra nuosekliai naikinamos latvių kultūrinės vertybės ir latvių kal-ba palaipsniškai išstumtama iš vie-šojo gyvenimo, ją turi atstoti va-dinama internacionalinė, tai yra rusų kalba.

Religinė literatūra, ugdanti dva-sines vertybes ir gėrio pažinimą, rašoma toliau laiškuose, yra lai-koma kenksminga žmonėms ir dėl to yra draudžiama. Religinės li-teratūros negalima gauti net baž-nyčiose. Helsinkio grupė tad prašo laišku gavėjus užtarti Latvijos ti-kinčiuosius, paveikiant sovietinę valdžią, kad Latvijoje būtų atsta-tyta religinė laisvė. Latvijos Hel-sinkio grupė įsikūrė praėjusiais metais. Pirmieji jos paskelbti do-kumentai pasiekė Vakarus šių me-tų pradžioje.

AUKODAMI TAUTOS FONDUI.

REIŠKIAME SOLIDARUMĄ

KOVOJANČIAI LIETUVAI !

TF Atstovybė Melbourne

Susidūrus su nepriklausomybės netekimu

Paskaita, kurią skaitė Dr. A. Stepanas per Vasario 16-tos Nepriklausomybės šventės minėjimą Melbourne

(Tęsinys)

Kam mes, vidurinė ir vyresnioji karta, dirbame, kam vargstame tame lietuviškame darbe? Kam kuriame bendruomenes, orga-nizacijas, statome lietuvių namus, jeigu tuo tarpu mūsų vaikai, mūsų tautos atžala, kreipia į tai tik mažiausią dėmesio žvilgsnį? Ar mes tikrai dirbame Tautai ir jos labui? O gal iš tiesų veikiame tik tam, kad patenkintume save? Gal prakaitą liejame tik tam, kad malšintume savo sąžinės graužimą ne-priauginus savo vaikų prie lietuviybės? O gal dirbame ieškodami sau garbės, tos gar-bės, kurios mes žinome, kad esame per men-ki rasti australiškoje arenoje? Pagaliau, ar tam statome lietuvių namus, kad po mūsų mirties ant tuščių sienų atsirastų "For Sale" iškabos?

Tai nesąmonė! Galvas guldyti lietuviškai veiktai, bet to dėlei ardyti savo šeimas, pa-mesti vaikus sau ir tautai! Ar mes nesame pametę tikslą ir kryptį?

Padėtis kritiška! Negalėtų būti blogesnės. Išeivijos lietuviams aiškiai reikia daryti ką nors, kad išsilaikytume. Bet ką? Atsakymo neturiu. Galiu tik pateikti keletą siūlymų:

1. Įsidėmėtina ką sako Juozas Girnius: perduoti vaikam - jaunimui tuos du jau mi-nėtus tautos pagrindus, kultūrą ir tautinę sąmonę, svarbiausias šaltinis yra šeima —

tėvams tenka pagrįdinė lietuviško auklė-jimo atsakomybė.

Dabartinėje krizėje naudinga būtų grįžti prie šeimos pagrindinių principų: kad tėvai privalo skirti dėmesio, jėgų ir pastangų pa-grindinę dalį savo vaikų auklėjimui - bend-ram ir lietuviškam auklėjimui. Prie lop-šelio dainuoti lietuviškas dainas; sekti lie-tuviškas pasakas; kartu su vaiku skaityti lietuviškas knygas po ½-1 valandą į vakarą, vietoj žiūrėti TV ar žaisti su kompiute-riu; paauglį mokyti rašyti lietuviškai ir raginti, kad rašytų laiškus seneliams ir giminėms Lietuvoje: "Kurie, vaikelį, nesupranta ang-liškai, o tik lietuviškai".

Savotiškai matyti, kad dabartinė krizė mažai skiriasi savo grėsme (nors diametriš-kai skiriasi priežastimi - laisvės ir laisvo pa-sirinkimo perteklius, vietoje priespaudos) nuo spaudos draudimo laikotarpio. Ir taip, kaip tada mamytė pasodinus ant kelių vai-kelį su knyga rankoje išgelbėjo mūsų kalbą ir didele dalimi prisidėjo prie nepriklaus-o-mybės atgavimo, taip ir dabartiniais laikais toksai pats pasišventimas atgaivintų išeivi-jos lietuvių gyvastingumą.

2. Girnius taip pat teigia, kad šalia šeimos, lietuviškos organizacijos yra vienas iš svar-biųjų tautos pagrindų perdavimo šaltinių. Tačiau, kad jos būtų efektingos, tos organi-zacijos privalo būti aktualios dabatinei pa-dėčiai. Mūsų išeivijos istorija aiškiai rodo

daugumos organizacijų, persodintų iš Lie-tuvos į Australiją, esminį netinkamumą. To pasekmėje jos nyksta arba jau visai dingusios. Reikia naujų organizacijų, tinkančių 1988, o ne 1918 m. Pasaulio Lietuvių Jauni-mo Sąjunga, įsteigta 1972 m., didele dalimi tą tikslą atsiekia - ji verta dėmesio ir para-mos. Jos siekiai ir darbai buvo išsamiai dis-kutuoti A. Stepanienės pristatytame ALB Krašto Tarybos sesijoje per Lietuviių Dienas, Sydnejuje. Iš kitos pusės Lietuvių Bendruo-menė privalo rimtai pergalvoti savo laiky-seną ir kryptį jaunimo reikalu. Jaunimo neįstatysi į senimo nustatytus rėmus - taip bandant, greičiau luš rėmai, o nelinks jau-nimas, Jaunimo neįtinksi skambiais šūkiiais, kaip: "Lietuviais esame mes gimę, lie-tuviais turime ir likti!"

Jeigu Bendruomenė rimtai rūpinasi Lie-tuvos išeivijoje ateitimi, ji privalo:

a) Dėti pozityvias pastangas jaunimą įau-ginti kaip įpėdinius į bendruomeninę veik-lą, įtraukiant jį, pamokinant, o nenuverti-nant vien simboliškumu, "tokenism".

b) Remti jaunimą jo pastangose dirbti lie-tuviškoje veikloje. Vietoje grubios kritikos, tuščio mellikavimo ar ignoravimo kaip 'ant-raelio piliečio', mes turėtume statyti jam pasitikėjimo pilis! Konstruktvyvos kritikos rėmuose remti jo veiklą iki padangių!

c) Užtikrinti, kad bendruomeninė veikla, kaip minėjimai ir kiti parengimai rastų reikš-mingą akordą su jaunimu. O kaip žinoti kas jam aktualu? Pasiklausti jo!

Laikas praversti dialogą su jaunimu, tais

Didįjį Penktadienį Melbourno Lietuvių namuose susirinko nemažas būrys jaunimo (apie 25), Australijos lietuvių jaunimo sąjungos suvažiavimui.

Mat per paskutines Lietuvių dienas Sydnejuje ALJS nutarė, kad šis suvažiavimas įvyktų Velykų metu, per kurį būtų išrinkti Australijos atstovai VI-jam Pasaulio lietuvių jaunimo kongresui. Iš tikrųjų, atstovai turėjo būti išrinkti per Lietuvių dienas, bet Jaunimo sąjungos centro valdyba bei kiti nariai nutarė, kad jaunimui reikia daugiau laiko apsispręsti ar nori kandidatuoti. Be to, naujai išrinkta ALJS valdyba norėjo susirūšinti su kitomis vietovių sąjungomis, kad jos paragintų jaunimą kandidatuoti į atstovus.

Atstovų rinkimai nebuvo vienintelis priežastis kodėl jaunimo suvažiavimas buvo suruoštas. Buvo proga kandidatams bei kitam jaunimui kartu sueiti, daugiau sužinoti apie Kongresą, pasiruošti jam ir bendrai padiskutuoti įvairias mums (t.y. jaunimui) svarbias temas. Todėl suvažiavimas buvo atdaras visam jaunimui iš visos Australijos. Reikia išskirti ir kartų gal išspręsti problemas, ir sužinoti kas mums visiems svarbu, kad išrinktieji atstovai galėtų geriau atstovauti Australijos jaunimo siekius, norus ir rūpesčius. Todėl ir norėjom, kad ko daugiau jaunimo dalyvautų iš įvairių vietovių. Atvyko jaunimo iš Sydnejaus, Adelaidės, Geelongo ir Hobarto. Deja, nebuvo jaunimo iš Pertho ir Brisbanės.

Kol kas Australija gauna tik 10 atstovų, bet ALJS valdyba prašo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos, kad duotų daugiau, kadangi Australijoje ruošiamas kongresas ir jaunimas daug ko galės pasimokyti iš jo.

Gal reikėtų paaiškinti kas tie atstovai yra. Atstovai atstovauja

Australijos jaunimo mini kongresas

ALJS SUVAŽIAVIMAS BALANDŽIO MĖN. 17-18 D.D.

Rašo Dr. Rita Barkutė

savo kraštą per Studijų dienas (viena dalis kongreso), kur vyksta paskaitos, diskusijos, simpoziumai - tai yra rimtesnis darbas tėvynės labui.

Suvažiavimas prasidėjo Andriaus Vaitiekūno ALJS pirmininko įžanga ir toliau Saulius Varnas kalbėjo apie Studijų dienų programą, eigą ir tvarką. Saulius šiuo metu yra VI PLJK Studijų dienų programos komisijoje. Dr. Paulius Kabaila (Krašto valdybos narys politiniams reikalams) apšvietė mus įdomiu, racionalių pranešimu apie nacių medžioklę Australijoje bei JAV ir Kanadoje.

"Svajonės" davė savo pranešimą apie savo gastroles Š. Amerikoje: kur nuvyko, kaip priėmė ir net sudainavo ateinančiam kongresui pritaikytą lietuvišką versiją "Waltzing Matilda". Jų koncertai visur buvo jaunimo organizuojami, išskyrus Hamiltone ir St. Petersburgu. ALJS joms įteikė kongresinius marškinėlius su užrašu "Kur visi dingo? — VI PLJ Kon-

Australijos atstovai VI Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongrese. Iš kairės I eilė: Ričardas Červinas, Dana Baltutytė, Andrius Vaitiekūnas, Dr. Rita Barkutė, Dr. Saulius Varnas. II eilė: Danius Kesminas, Marina Coxaitė, Jonas Mašanauskas jun., Kristina Coxaitė, Linas Vaičiulevičius. Trūksta Daniaus Mauragio iš Canberros.

18-30-mečiais, kurių protai patys aktyviausi, ir kurie amžiumi stovi asmeninio apsisprendimo kryžkelėje: "Būti ar nebūti lietuviu?" Tą dialogą privalome vesti kaip lygus su lygiu, dalinantis idėjomis, kartu sprendžiant problemas be pamokymų, be pamokslavimų. O iš tokių diskusijų stengiantis suformuluoti pragmatinius ateities veiklos projektus — nes tik per veiklą, o ne su žodžiais įtaigosi šių dienų skeptiškai logišką, tautai abejingą jaunimą.

3. Bažnyčia. Kokią rolę gali turėti mūsų lietuviška bažnyčia išeivijos lietuviybės išlaikyme? Spėju, kad tol, kol neatsiras jaunų lietuvių kunigų, kurie supranta šių laikų jaunimą ir sugeba vesti su juo reikšmingą dialogą, tol bažnyčia teigiamos įtakos neturės. Verčiau mūsų kunigai kreiptų savo pastangas ieškant pašaukimų jaunimo tarpe, o neruošiant sentimentalius pamokslus senimui.

4. Lietuviška spauda panašiai neįtakinga, nesanti jautri jaunimo poreikiams. Leidiniai kaip Australijos JAUZINIŲ, iš Anglijos LYNES, iš JAV LITUANUS, THE OBSERVER ir BALTŲ FORUMAS (kuris leidžiamas simultaniškai keturiomis kalbomis: lietuviškai, latviškai, estiškai ir angliškai), greičiau pasieks jaunimą, yra verti paramos.

5. Lituanistinės mokyklos: šalia Melbourno, visur Australijoje matosi jų nepasisekimus vaisius: lietuviškai nemokantis, Lietuvai atkrentantis jaunimas. Nebūdamas pedagogu, nežinau ką siūlyti. Laukiu patarimų iš pedagogų.

6. Pagaliau, pilnu ratu apėjęs, grįžtu prie

mūsų tautos skilimo, ir iš tos istorinės tragedijos bandysiu rasti lietuviybės išlaikymui teigiamų veiksnių.

Prisiminkime, kad 1940-44 metais mūsų tauta pasidalino į dvi dalis, prilygdama pavyzdį šakos (išeivijos su ¼ lietuvių) ir kamieno (Lietuvos su ¾ lietuvių). Lietuvoje likę mūsų broliai, turėdami kraštą su valstybės pilnai organizuota struktūra - nepaisant okupanto politinio kišimosi, kuris siekia savivaliavimą - galima sakyti 'lietuviškiau' laikosi negu mes išeivijoje, ar bent natūraliau jiems vystosi lietuviškumas. Rusifikacijos grėsmė reali, bet ginčytina ar iki šiol jos pasekmės kenksmingesnės mūsų tautos likimui negu išeivijoje pasyvios asimiliacijos pasekmės. Iš kitos pusės, jei mes išeivijoje išnyktume, tautos eventualiam likimui mažai tas turėtų įtakos. Tuo tarpu, jei Lietuvoje lietuviybė išnyktų, Lietuvos vardas amžinai dingtų.

Šias tikroves turint omeny, kai ieškome atsparos į mūsų jaunimo prieštaravimus: "Kam man ta Lietuva? Gyvenant Australijoje man ji visai nereikšminga", galime drąsiai nukreipti jūr dėmesį į Lietuvos kraštą, kaip šalį, kur lietuvių dvasia amžiais viešpatavo, ir kuri dabar, nors joje vargsta mūsų broliai be laisvės, yra lygiai tiek pat mums konkreti realybė, kiek ji buvo Vytautui prieš 580 metų. Iš to galima padaryti išvadą, kad ryšiai su lietuvišiais Lietuvoje — su giminėmis, draugais, profesijos kolegomis - mūsų išlaikymui išeivijoje svarbūs, jei ne būtini, elementas, kurio svarba kils proporcingai su mūsų išeivijoje skaičiaus

grese Australija 1987-88".

Per pietų pertrauką buvo rodoma video "Svajonių" koncertas De troite. Jaunimas turėjo progą pabendrauti su VI PLJK ruošos komitetu. Iš tikrųjų, dalis jaunimo turėjo dalyvauti dviejose vietose tuo pačiu laiku - Jaunimo suvažiavime ir Kongreso ruošos komiteto suvažiavime.

Po pietų dr. Antanas Stepanas skaitė paskaitą apie jaunimo vietą lietuvių bendruomenėje. Ilga, bet įdomi paskaita - panaši į tą per Vasario 16 minėjimą skaitytą. Sekė kandidatų temos. (Kandidatai į atstovus, kurie atvyko į suvažiavimą turėjo praveisti trumpą pokalbį, po kurio būtų diskusijos). Reikia pabrėžti, kad balsavimas nebuvo sprendžiamas nuo šių pokalbių. Ričardas Červinas (Syd.) kalbėjo apie religijos vaidmenį lietuvių išeivijoje ir Lietuvoje. Įsigilino į Lietuvos religijos istoriją ir kas vyksta šiais laikais.

Jonas Mašanauskas skirtingai pravedė savo temą "Ryšiai su Lietuva - teorija ir praktika". Jis suruošė tokią hipotetišką situaciją — lygiai kaip televizijos programoje "Geoffrey Robertson's Hypothetical" antram kanale. Jonas pristatė keturis asmenis iš publikos ir papasakojo kas jie tokie yra:

Dana Baltutytė - jaunuolė, kuri susiziedavo su lietuviu besilankant Lietuvoje. Jinai bando jį atsivežti į Australiją. Linas Šeikis — vyresnės kartos tėvas, kuris galvoja, kad lietuviai gali ar turėtų apsilankyti Lietuvoje, bet neturi turėti jokių oficialių ryšių. Petras Kružas - jaunuolis, kuris yra labai antisovietinis. Galvoja, kad nevertetėtų parenti sovietus per apsilankymą. Marina Cox - jaunuolė labai įsivėlusį pilietinę veiklą, norėtų apsilankyti Lietuvoje, bet nenori nutraukti savo veiklos.

(Bus daugiau)

mažėjimu.

Baimei dėl okupanto įtakos mums per tokius ryšius nėra vietos. Jis turi daugiau ko bijotis iš mūsų, laisvę turinčių, įtakos lietuviams Lietuvoje. - nebent mes patys save bauginsime iki paralyžio išvadindami vienas kitą pašaipos vardais.

Baigiant grįšiu prie Maceinos pareiškimo: "Gimtoji kalba ir istorija yra du pagrindiniai tautos žadintojai ir palaikytojai".

Persvarstykime pagal visa tai, kas jau minėta: Istorija ne daug naudos atneša mums dabartinėje išeivijos padėtyje. Su gražiom nostalgijom, nesvarbu kiek garbingom, jaunimo gyvenančio 1987 metais, tautiškumu neuždegsi! Tačiau, paanalizavus pastarųjų keturių dešimtmečių išeivijos istoriją, galime pasimokyti iš klaidų, kurios kenkė mūsų tautos išeivijoje vytymsi ir privedė prie dabartinės krizės - net prie dinosauriškos likimo ribos.

Kaip su gimtąja kalba? Matosi krizė jaunimo jos nemokėjime. Skubiai privalome grįžti prie pagrindinio auklėjimo principo: Tėvai apsimau auginti, mokinti savo vaikus lietuviškos šeimos aplinkoje. O perkelta 'kalbos' prasme, pats laikas, kad Bendruomenė (ir kitos organizacijos) vestų sąžiningą dialogą su jaunimu, kad nustatytų dabarčiai ir ateičiai reikšmingos veiklos gaires!

VI-tas Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresas kaip savo šūkį pasirinko: "Tautos likimas - mūsų atsakomybė!"

... Taip - tikrai!

Velykos Geelonge

Velykų šventėse Geelongą užplūdo gražus būrys sydnėjiečių, buvusių ir dabartinių sportininkų - koviečių, kartu atsiveždami ir puikų, dar visai ne rudenįšką, Sydnėjaus orą. O proga buvo didelė. Buvusi kvieta sportininkė Regina Obeliūnienė (Laukaitytė), kartu su savo vyru, iškiliuoju Geelongo 'Vyčio' krepšininku Jonu Obeliūnu, krikščio savo pirmąjį krepšininką Edį - Antaną.

Velykų pamaldos, kurias atnašavo kun. dr. P. Dauknys, sutraukė pilną bažnyčią žmonių, tarp kurių matėsi ir didelis skaičius jaunimo. Įdomus buvo Geelongo LB pirminio O. Schrederio pasisakymas, pamaldoms pasibaigus: "Matai, nors aš esu ir ne katalikas, bet kartu su savo žmona dalyvaujam visuose šventiškuose ir bažnytinuose parengimuose. Kas gi būtų, jei pats pirmininkas Velykų pamaldose nedalyvautų?" Tikrai gražu ir šios mažos kolonijos LB pirmininkas galėtų, daugelio atvejų, būti pavyzdys kitiems.

Gražus, religiniai tautinis, kun. dr. Pr. Dauknio pamokslas, pačių geelongiečių giedamos giesmės bažnyčioje, gi prie geresnių norų galėtų ir vėl būti geras choras čia, didelis skaičius priėmusių šv. Komuniją, atnešę tą gilų velykinį jausmą visiems šiose pamaldose dalyvavusiems.

Po pamaldų, nauju krikščionių buvo pašventintas ir aliejais pateptas, jaunasis Edis - Antanas Obeliūnas. Krikšto tėvais buvo sydnėjiečiai sportininkai Jeronimas Belkus ir Viktorija Stašionienė. Nors iki šiol jau keturis kartus man teko būti krikšto tėvu, tačiau tokių vaizdžių ir taip gražiai pamokančių apeigų, kaip kad jas atliko kun. dr. Pr. Dauknys, dar iki šiol neteko matyti. Daugybė foto ir filmų aparatų įamžino šį krikštą ir naujasis krikščionis vėliau galės pats šias gražias apeigas pamatyti ekrane.

Krikštynų vaisės vyko gražioje jaunųjų Obeliūnų rezidencijoje,

kur dar po vidurnakčio, dr. R. Šarkiai vadovaujant, gražiai skambėjo lietuviškos ir skautiškos dainos. Ir kas gi gali pasakyti, kad jaunimas: skautai ir sportininkai, nemėgsta lietuviškai dainuoti. O krikštynų stalas, tai ko ten nebuvo? Jaunajai ir vyresniajai Obeliūnienėms vadovaujant, žmogus galėjai pamiršt visas ligas, dietas ir pasijust esant tikrose lietuviško-se Velykų šventėse.

Gerai atsigavus, nuraminus troškulį ir alkį, dainoriams paėmus, kaip tam krepšyje, minutės pertrauką, labai maloniai teko pasikalbėti su Bendruomenės pirm. O. Schrederiu ir Geelongo sergančiųjų 'apaštalu' dr. R. Šarkiu. Atrodo, kad pirmininko ir veikliojo, gaila dabar tik australų tarpe, skautų vadovo daktaro pastangomis, greitu laiku gali būti suorganizuota mėnesiniai dainų pamokų vakarai jaunimui, o gal ir vyresniesiems, melodijų ir žodžių prisiminimui, kas tikrai būtų labai naudinga Geelongo lietuviams. Gal tai būtų ir pradžia buvusio choro atsigavimui? O jis taip būtų čia reikalingas, sava lietuviška daina ir vėl pradžiugindamas geelongiečius. O kur dingo skautai? Daktaras ir vėl sutiktų savo gabia ranka skautams padėti, nes sykį buvęs skautas, yra ir bus skautas visuomet.

Krikštynos, dar stipriau sujungdamos Sydnėjaus ir Geelongo sportininkų draugystę, praėjo labai įspūdingai. Tikėkimės, kad kaip ir tėvai, taip ir naujagimis, bus išaugintas gražioje lietuviškoje sportinėje dvasioje ir su laiku paseks tėvų pavyzdžiu ir gražiai reprezentuos Australijos lietuvius.

Besisvečiuojant Geelonge teko aplankyti naujai atremontuotus ir išdažytus Lietuvių Namus. Vaizdas gražus, salė tiek viduje, tiek ir lauke blizga, lyg tai ir sakydama geelongiečiams: "Imkite ir naudokitės manimi". Visus salės darbus, net dvi savaites iš eilės, vadovaujant pačiam Bendruomenės pirm.

P A D Ė K A

Skaudžiose dienose ligoninėje patyriau daug nuoširdumo iš artimųjų, draugų ir pažįstamų. Visiems mane pagaudusiems aplankymu, maldomis, gėlėmis, žodžiu, kortelėmis ir dovanėlėmis esu nuoširdžiai dėkinga.

Regina Kaunienė

REMKIME AFGANISTANO PABĖGĖLIUS

Jiems skubiai reikalinga visokeriopa parama. Paremdami pabėgėlius atliksite pareigą ir padėsite sulaikyti rusų komunistų plėtimąsi. Siųskite čekius šiuo adresu:

Australian Relief Committee for Afganistan,
31 Evelyn Street Clayton Vic. 3168.

Už aukas komitetas atsiunčia asmenišką padėką.

"TEVIŠKES AIDAI" YRA VIENINTELIS

Australijos lietuvių katalikų laikraštis. Visi juos remkime. Iš anksto prisiųskime prenumeratos mokestį. Įrašykime "Tėviškės Aidus" į savo Testamentą.

Katalikiška spauda reikalinga visada!

ALK Federacijos Valdyba

O. Schrederiui, atliko 20 savanorių, dirbdami, kaip sako lietuviai, "iš peties". Gi juos kasdien pietumis maitindavo nepavargstančios šeimininkės S. Obeliūnienė ir E. Schrederienė. O pirmąjį 'krikštą' šioje salėje padarė sportininkė A. Bungardaitė, atšveštama savo puikias vestuves. Greitai čia bus Australijos lietuvių sporto šventė, kuriai jau viskas yra paruošta ir laukiama tik Kalėdų ir sportininkų.

Velykų antrąją dieną teko dalyvauti puikioje T. ir S. Sutų rezidencijoje, kur jie savo draugams surengė iešminę - B.B.Q. Nežinau ar Australijos lietuvių tarpe kas turi puikesnius namus, kaip kad mano geri prieteliai, iškilią Geelongo biznierių, Suta. Teko čia būti anksčiau, dar statybai einant, tačiau dabar, kai viskas jau yra beveik baigta, net ir laivui savoje prieplaukoje stovint ir dviem arkliams belaukiant jodinotojų, o vietos čia yra net 100 akrų, ir geelongiečiams labai atidžiai treniruojantis biljarde, norint nuskinti sydnėjiečių Bu:oko ir Atkinson trejų metų laimėtus laurus, ir golfo sviedinukus į savas skyles bemašant, ir t.t. ir t.t. Kaip ir pridera "Vyčio" pirmininkui, velykinė iešminė buvo sportininkų dominuojama. Net ir būsimųjų sportininkų matėsi nemažai, taip kad ir "Vyčio" klubui ateitis yra graži. Pats pirmininkas Stasys yra labai patenkintas sava valdyba ir pačiu klubu, tikėdamasis šiais metais suburti visus veteranus ir pusiau veteranus, ir šventėje parodyti seną Geelongo lietuvių kovingą sportinę dvasią. Jis prašė perduoti visiems sportininkams geriausius linkėjimus, tuo pačiu pakviestas visus kuo skaitlingiau dalyvauti Geelongo sporto šventėje.

Malonu buvo ir vėl pabūvoti svetingoje Geelongo lietuvių aplinkoje ir dar maloniau buvo dalyvauti puikiose krikštynose, džiaugiantis, kad dar vienas jaunulis auga gražioje lietuviškoje šeimoje. Nuširdus aciū visiems ir ypatingai jaunesiems ir senjorams Obeliūnams, taip šiltai globojusiems mane ir mano viešnią seserį iš Kauno.

A. L-tis

KONGRESMENAS MILLER PROTESTUOJA NIJOLĖS SADŪNAITĖS SULAIKYMĄ

Kongresmenas John Miller iš Vašingtono valstijos, sužinojęs apie Nijolės Sadūnaitės sulaikymą Vilniuje iš Lietuvos Katalikų Religinės Salpos, tuoj užprotestavo šį žygį su sovietų ambasadorium JAV-bėms Yuriu Dubyninu. Balandžio 9 d. datuotame laiške Dubyninui jis rašė:

"Teko man sužinoti, kad balandžio 2 d. sovietinė valdžia dviem valandom Vilniuje, Lietuvoje, sulaukė katalikę veikėją Nijolę Sadūnaitę. Mano žiniomis, Sadūnaitė buvo paleista su grasinimu, kad ji vis dėl to bus traukiama baudžiamojon atsakomybėn dėl slapstymosi nuo tarybinės valdžios, kuri, jos įsitikinimu, žadėjo ją suimti už jos religinę bei politinę veiklą.

Būčiau dėkingas gavęs paaiškinimą Sadūnaitės klausimu. Jeigu mano žinios yra tikslios, tada klausimas kyla, kokių būdu valdžios žygis derinasi su Generalinio sekretoriaus Gorbačiovo 'glasnost' politika?

Tikėkime, kad paaiškės jog Sadūnaitės suėmimas buvo apgailėtina išimtis ir kad kriminalinio nutiesimo grėsmė bus kaip skubiai galima panaikinta".

Lauksiu Jūsų atsakymo, baigia kongresmenas savo laišką. LIC

● **Brisbane.** Sir Bjelke Petersen, Queenslando premjeras, gegužės 3 d. atšventė 40 metų sukaktį esant Queenslando parlamente, sulaukęs jau 76 m. amžiaus. Jo svajonė Tautinę partiją nuvesti į vyriausybę ir jam pačiam tapti Australijos ministru pirmininku, atrodo, kad tai tuščia svajonė, nes jau spėjo sužlugdyti Tautinės partijos ir Liberalų koaliciją, kuri egzistavo išsčius 36 metus.

Maloniai kviečiame visus lietuvius su savo svečiais atsilankyti į ruošiamą Parapijos choro

METINĮ BALIŲ

gegužės mėn. 16 d. 7 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Šilta vakarienė, laimės išbandymas loterijoje, gėrimai klubo bufete.

Pakvietimai po \$ 10.

Stalus užsisakyti pas V. Lazauską, telef. 29 2726 arba sekmadieniais prie lietuvių bažnyčios.

Tautos Fondo Rėmėjų būrelis maloniai kviečia visus į

VAKARONĖ

gegužės mėn. 9 d. 6.30 val. vak.

MELBOURNO LIETUVIŲ NAMUOSE

Bus keturių patiekalų vakarienė.

Pelnas skiriamas "Tėviškės Aidams" ir "Baltic News" paremti.

TF Rėmėjų Būrelis

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

MELBOURNAS

Motinos Dieną minime gegužės 10 d. Iškilmingos pamaldos šv. Jono bažnyčioje 12 val., o po jų Lietuvių Namuose minėjimą ruošia mūsų Parapijos sekmadienio mokykla 2.30 val.

Gegužinės pamaldos šeštadieniais Lietuvos Kankinių koplyčioje Lietuvių Namuose 5 val. pavakare, ne 6 val., nes dauguma prašė, kad būtų anksčiau.

Gegužės mėnesį ALK Federacija skiria maldai už kenčiančią ir persekiojamą Lietuvą. Praėjusių sekmadienį procesijoje padėtas kančios vainikas prie lietuviško kryžiaus bažnyčioje. Vainiką padėjo ALK Federacijos pirm. V. Žemaitis ir vicepirm. E. Semetienė, pasipuošusi puikiais tautiniais rūbais. Eiseną lydėjo Krašto Valdybos pirm. D. Baltutienė ir Apyl. pirm. K. Lynikas, kurie atliko ir Mišių skaitymus. Tautinių šokių grupių vadovės - Dalia Antanaitė ir Brigita Karazijienė atnešė aukas, o tų grupių jaunimas ištiesė prie altoriaus plakata, skelbiantį maldą už kenčiančią Lietuvą.

Stasė Ribačiauskienė pagal savo vyro a.a. Vinco Ribačiausko testamentą "Tėviškės Aidams" įteikė \$ 2.000 čekį. Ačiū jai ir velioniai.

Už Anelę Krausienę laidotuvių metu šv. Mišioms aukojo A. K. Mieldažiai, A. Ragauskienė, J. V. Zitkevičiai, P. J. A. Vaičiuliai, P. S. Švambariai, M. Sodaitienė, E. J. Balčiūnai, N. D. Ramanauskai, M. Medeišienė, N. V. Šalkūnai su šeima.

Pr. Semėno laidotuvių metu šv. Mišioms dar aukojo Prašmatų šeima, Antanas ir Janina Jankevičiai.

Už Vincą Ribačiauską šv. Mišioms dar aukojo Stela ir Adomas Useliai, Julija Palavikienė.

Algirdas Kružas mirties pirmose mėnesinėse gegužės 2 d. prisimintas malda ant jo kapo Springvale kapinėse šventinant juodo marmuro paminklą, išpuoštą lietuviškais ornamentais, įmontuota jo nuotrauka, kurį pastatė jo žmona Viltis Kružienė ir sūnus Petras.

Vlodo Šilinsko antkapis Memorial kapinėse buvo pašventintas gegužės 21 d.

Geelonge lietuviškos pamaldos šv. Jono bažnyčioje gegužės 17 d., sekmadienį, 9.30 val.

Mėnesinis pensininkų subuvimas gegužės 12 d. 1 val. p.p. Lietuvių Namuose. Praneša J. Petrašiūnas.

DLK Vytenio šaulių kuopos susirinkimas, turėjęs įvykti gegužės 24 d., dėl techniškių kliūčių atidėtas vėlesniam laikui. — Praneša Kuopos Valdyba.

TEVIŠKES AIDŲ prenumeratas Melbourne prieš ir po lietuviškų pamaldų priima Parapijos Kiosko vedėjas F. Sodaitis. Jam galima įteikti skelbimus, pranešimus ir apsimokėti.

ANTANO KRAUSO VYČIŲ BŪRELIS

Išvyka stovyklauti į Otway Ranges

Išvykos organizatorius Petras Surna, tel. 45 1882. Laikas: nuo šeštadienio, gegužės 9 d. iki antradienio, gegužės 12 d. Susitinkame Lietuvių Namuose, šeštadienį, gegužės 9 d. 9 val. ryto.

Išvykos tikslas yra pailsėti, atsikvėpti, pasigrožėti Otway Ranges gamtos grožiu. Vietovė yra plačiai žinoma kaip turtinga upėmis, kurios pilnos upėtakių, bus taip pat galima žuvalti jūroje, vaikščioti po miškus. Stovyklausime maždaug 20 km nuo pajūrio prie Aire upės, netoli Hordern Vale, mažai apgyvendintoje vietoje. Todėl patartina pasiimti su savim maisto visam stovyklavimo laikui, taip pat apsirūpinti visais stovykla vimui reikalingais reikmenimis, taip kad būtume visai savarankiški. Palapines gausime iš Džiugo tunto. Kadangi dauguma vyčių tuo metu tikriausiai dirbs, atvykite bent savaitgaliui, arba kada jums geriausiai tinka.

A. A. VINCUI RIBAČIAUSKUI

mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą seseriai Stasei ir kartu liūdime.

Julija, Pranė, Algis ir šeima,
Paulius ir šeima,
Alius ir Valė Palavikai

P A D Ė K A

Mylimam vyrui a.a. Vincui RIBAČIAUSKUI iškeliauvus į amžinybę, gilią padėką reiškiau kun. Dr. Pr. Daukniui už rožinio pravedimą koplyčioje ir visiems dalyvavusiems, prel. Pr. Vaseriui už gedulingas šv. Mišias ir palydėjimą į kapines, taip pat visiems tarusiems atsisveikinimo žodžius.

Nuoširdi padėka visiems laidotuvių dalyviams, taip pat aukojusiems šv. Mišioms, už vainikus, asmeniškai užuojautos telefonu bei kortelėmis. Gilią padėką reiškiau DLK Vytenio šaulių kuopai, p.p. Žiogam, Matulioniam, Zonienei, Kvietelaitienei, Ališauskienei už šermenų paruošimą.

Atleiskite jeigu ką nors pamiršau.

S. Ribačiauskienė

A. A. Anelė Krausienė

šydavo Nelės Daniušytės vardu. (Jos atminčiai čia vieną jų spausdiname).

Iš kapinių daugelis vyko į velionės namus, kur dabar gyvena jos duklė Danguolė su savo šeima. Čia dar maldoje prisiminta a.a. Anelė.

Amžiną jai atilsį. pv.

Nelė Daniušytė
(Autorės mirties atminčiai).

ZEMĖ RAUDA

Jau vakaro varpai paliovė gausti.
Girdžiu nakties tyloje žemės
skundą,
Regiu, kaip krenta žvaigždės nuo
dangaus
Ir gilus sielvartas nubunda ...

Bet, kai aušra auksiniais pirštais
Paliečia liūdną žemės veidą,
Rods, pamažėle skausmas miršta
Ir palaime į klonius leidžias.

Regiu, kaip pumpurėly žiedas
kraunas,
Girdžiu nerimstant žemės širdį,
iš tamsos kyla gyvenimas jaunas.
Krūtinę beribiu ilgiesiu nugirdęs...

Ir kur tikėtai besiklausysi,
Kaip koks gaivinantis nektaras
Suskamba džiaugsmo giesmės
debesyse
Ir pilnos žiedų taurės atsidaro.

Ištroškusių rankos godžiai semia
Nuo žiedų byrančias skaidrias
rasas.
Bet vėl girdžiu - tai tyliai rauda
žemė.
O kas jos skundą besupras ...

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Pasaulio Lietuvis, balandis. Leidinys Bendruomenės minčiai ir gyvenimui, gausiai iliustruotas nuotraukomis. Redaktorius Br. Nainys. Šioje laidoje iš Australijos daug žinių. Nuotrauka iš Mokytojų konferencijos LD metu Sydneyje, Jaunimo kongreso akademinės programos apžvalga, Jaunimo kongresas Australijoje - Šviesos žibintas, - čia rašo A. Baltrukonienė, Rajono kaulų stovykla Australijoje, Pasiruošimai II Pasaulio lietuvių sporto žaidynėms Adelaidėje, Vasario 16 minėjimas Adelaidėje, nuotraukos: Adelaidės moterų tautinių šokių grupė, vadovė Br. Lapšienė, Adelaidės Moterų oktetas, vadovė G. Vasiliauskienė, Įspūdinga Vasario 16 šventė Canberroje, nuotraukos iš Australijos Lietuvių Dienų, Nauja Lietuvių Studijų Draugija Tasmanijoje.

P A D Ė K A

Nuoširdžiai dėkojame visiems dalyvavusiems mano vyro a.a. Leonardo KARVELIO - Kęstučio tėvo - laidotuviuose. Taip pat dėkojame pareiškusiems mums užuojautą tokioj sunkioj skausmo ir liūdesio valandoje žodžiu, raštu, užprašiusiems šv. Mišias, už nekrologą, gėles ir aukas įvairioms organizacijoms, tuo pagerbdami a.a. Leonardo Karvelio atminimą.

Žmona Halina Karvelienė,
sūnus Kęstutis ir žmona

Adelaidės kronika

Kun. J. Petraitis, pats daugelį metų dirbęs Argentinos lietuvių misijoje ir žinodamas, kaip ji sunkiai verčiasi finansiniai, nedrąsiai vienam kitam užsiminė, kad pats reguliariai siuntinėjęs ten pinigų. Tuoj pat atsirado ir daugiau norinčių paremti Argentinoje dirbančius lietuvius marijonus, ir rezultate susidarė apie 1.000 dolerių. Už šitą finansinę užuojautą kun. J. Petraitis yra sužadintai dėkinęs aukojusiems.

Parapijos tarybos sekretorius, archyvo ir spaudos kiosko vedėjas bei Adelaidės ateitininkų pirmininkas Augustinas Kubilius su žmona Rusne - sekretore ALK Moterų draugijoje, Velykas praleisti išvyko Canberron pas dukrą Rasą - Mauragių šeimoje. Adelaidėn žada sugrįžti gegužės viduryje. Linkime smagių atostogų.

Verbų šventinimas Palmių sekmadienį įvyko šv. Kazimiero bažnyčios šventoriuje, prie misijų kryžiaus. Gražiai V. Janulio padarytoje kryžiaus formos dėžutėje sudėtas verbas pašventino kun. J. Petraitis, kuris pasakytame pamoksle nupiešė vaizdą į šventinį džiaugsmą keliaujančios minios ir joje ant asilaitės jojančių Jėzų į kančią, mirtį ir Priskėlimą. Prie verbų šventinimo apeigų ir sekma dienio Mišių iškilmingumo savo jaunystėje gražiai prisidėjo skautai, šventinime sudarydami garbės špalerius, išdalindami verbas ir Mišiose atlikę visas pagalbines funkcijas.

Velykų dieną, balandžio 19-tą, mirė Marijonas Vitkūnas, sulaukęs 94 m. amžiaus. Gimęs Bartininkuose, Vilkaviškio apskr. Vitkūnas mokėsi Lietuvoje, studijavo Petrapilyje ir Maskvoje. Revoliucijos Rusijoje metu buvo mobilizuotas kariuomenės ir tarnavo Baltojoj armijoje. Buvo patekęs Turkijon. 1920 m. sugrįžo Lietuvon ir įstojo kariuomenės leitenanto laipsnyje. 1924 m. Vitkūnas vedė Oną Žičkutę ir jiedu užau-

gino du sūnus: Alfredą ir Jurgį. 1932 m. buvo paskirtas ryšių batalijono vadu, gavo pulkininko leitenanto laipsnį. Rusam okupavus Lietuvą atleistas iš kariuomenės ir Rokiškio gimnazijoje dėstė matematiką iki pasitraukimo iš Lietuvos. Vokietijoje taip pat mokytojavo Eichstaett'o lietuvių gimnazijoje. Atvykus Australijon Adelaidėje dirbo geležinkeliuose iki pasiekė pensininko amžiaus.

Praradimo liūdesyje liko žmona Ona, 91 m. amžiaus, sūnūs Alfredas ir Jurgis su šeimomis. Laidotuvių išvakarėse kun. J. Petraitis su susirinkusiais Sieberto laidojimo biuro kopylėjoje sukabėjo už velionį rožinį ir kitas maldas, o balandžio 24 d. aukoję gedulingas Mišias, pasakė pamokslą ir su gausiu būriu dalyvavusių nulydėjo į Centennial Park kapines, kur po duobės šventinimo apeigų atsiveikino žodžius tarė Apylinkės v-bos pirm. J. Stačiūnas, giminių vardu atsisveikinęs V. Neverauskas ir velionio mokinių karo mokykloje vardu - I. Taunys. Apeigos kapinėse baigtos sugiedojus Viešpaties angelas ir Tautos himną. Laidotuvių vaivšės buvo paruoštos Lietuvių namuose.

Tegul ilsisi ramybėje.

Gavėnios metu šv. Kazimiero bažnyčioje tikintieji pasaulio badaujantiems suaukojo \$ 2,263.56. Didįjį Penktadienį šventųjų vietų užlaikymui Palestinoje buvo sudėta \$ 255.40.

— Keston College iš Anglijos žiniomis, kovo 17 d. Maskvoje lankėsi Lietuvos katalikų delegacija ir įteikė prašymą Gorbačioviui, Religijų Reikalų Tarybai ir kitiems aukštiesiems pareigūnams. Prašymą pasirašė penkiolika vadovaujančių lietuvių, kad Vilniaus vyskupui Julijonui Steponavičiui būtų panaikinta tremties bausmė ir jam būtų leista sugrįžti į savo Vilniaus arkivyskupiją ir jai vadovauti. Lietuvos katalikų delegacija Maskvoje aplankė iš tremties grįžusį akademiką Sacharovą ir jam įteikė tų prašymų nuorašus.

ADELAIDĖ

ZYGIS Į VELYKAS

Niekad adelaidiškieji taip nepajunta esą privilegijuoti, turėdami savo šv. Kazimiero bažnyčią, kaip Didžiosios savaitės metu. Lietuvių kalba atliekamos apeigos, savo poveikiu tapdamos ypatingai artimomis, jungtę įjungia į minią, kuri Verbų sekmadienį klodama kelią palmių šakomis palydi Kristų įjojančių Jeruzalėn, ir nepaleisdama veda pro Paskutinės vakarienės stebuklą, kuriame duona virsta Kūnu, o vynas - Krauju, į Alyvų daržo išdavystę žmogaus, kuriam "geriau būtų buvę negimti" (Mt. 26,24). Mes šildėmės rankas prie ugnies vyriausio žydų kunigo kieme kartu su apaštalų Petru ir buvome liudininkais pirmojo pasaulio Kristaus išsižadėjimo. Mes stumdėmės minioje lydėdami Kristų pas Pilotą ir Eroda, mes piktinomės žydais, pasirinkusiais Barabą, mes klupinėjome nelygiame Jeruzalės gatvių grindinyje pavydėdami Simonui, kad ne mes, o jis buvo parinktas padėti Kristui nešti kryžių. Mes matėme klaikią tamsą, kuri Jėzui mirus apgaubė Kalvarijos kalną ir meldėmės, kad mumyse Kristus niekad nemirtų ir mus nepaskandintų tamsos klaiškuma. Mes žūrėjome į palaidotą Jėzų be didesnio meno A. Kudirkos nupieštame Kristaus "grabo" paveiksle, virš kurio degančių žvakių miškelyje spindėjo monstracijoje tikrasis Dievas Sūnus - Avinėlis, naikinąs pasaulio nuodėmes. Mūsų sielos virpėjo džiaugsmu kartu su skambančiais varpeliais Priskėlimo Mišiose, mes visu savimi giedojome ir jautėme, kad "linksmą dieną mums prašvito".

Kurie Didžiosios savaitės laiptais palydėjo Kristų ligi Jo priskėlimo ir bandė suvokti savo vaidmenį žmonijos atpirkimo tragedijoje, tie išgyveno pačias didžiausias rekolekcijas, prieš kurias nublinksta ir iškiliausi pamokslininkai. Už tas rekolekcijas esame dėkingi klebonui kun. J. Petraičiui, kuris gavėnios penktadieniais praves-tais Kryžiaus keliais, tarsi repeticijomis, įtraukė mus aktyviais dalyviais į Kristaus mirties ir Priskėlimo misteriją, rūpestingai paruošęs Didžiosios savaitės liturgiją. P.-P.

HOBARTAS

Motinos Dienos minėjimas, kurį ruošia Apyl. Valdyba ir Moterų draugijos komitetas, įvyks p. Šikšnių namuose 43 Easton Ave. Springfield gegužės 9 d., šeštadienį, 2 val. Po motinos pagerbimo programos visi dalyviai bus pavaisinti nemokamai. Prašome visus atsilankyti.

Prieš Velykas Apyl. pirm. J. Paškevičius ir sekr. S. Augustinavičius lankė vienišius lietuvius, kurie randasi ligoninėse ar prieglau-

dose. Buvo aplankyti: Juožas Bukėvičius, 78 m. amžiaus, turėjęs kraujo išsiliejimą, paralyžuotas, nevaikšto, sunkiai kalba.

Laurynas Zozas, 82 m. amžiaus, netekęs vienos kojos, protas susilpnėjęs, mažai kalba. Jie abu randasi New Norfolk ligoninėje. Juozas Nr. 1 pastate, Laurynas Nr. 11. Atsisveikinant prašė dažniau juos aplankyti.

Jurgis Strolis, 80 m. amžiaus, sunkiai vaikšto, bet sveikata nesiskundžia. Jis randasi Glenorchy privačiojo prieglaudoje.

Albinas Degatis, 67 m. amžiaus, dar gerai atrodo, randasi Dynnyrne prieglaudoje. Kas galite, malonėkite juos aplankyti.

J. Paškevičius

Adelaidės lietuvių sportininkų susirinkimas įvyko balandžio 5 d. Lietuvių Namuose. Klubo pirmininkas Sigitas Visockis į prezidiumą pakvietė klubo garbės narius: Jurgį Jonavičių ir Stasį Urnevičių. Mandatų komisiją sudarė: U. Jučienė, J. Doniela, V. Stalba, P. Snarskis. Klubo veiklos pranešimą padarė pirmininkas, o išdo pajamas ir išlaidas tvarkantis išdinininkas P. Andrijaitis. Revizijos aktą perskaitė susirinkimo pirm. J. Jonavičius. Klubo veikla buvo priimta vienbalsiai.

Į naują valdybą buvo šie kandidatai: P. Andrijaitis, E. Taparauskas, R. Pocius, L. Pocius, A. Talanskas, A. Snarskytė, R. Willenbrecht. Kadangi buvusi v-ba susidėjo iš 5 asmenų, tai daugiau kandidatų nereikėjo ir visi vienbalsiai buvo išrinkti. Buvęs klubo pirmininkas į klubo garbės narius pasiūlė A. Talanską, A. Jucių ir A. Krivicką, kurie buvo priimti į klubo garbės narius. Pranešimą padarė J. Jonavičius apie III Pasaulio lietuvių sporto žaidynes. Susirinkimas uždarytas sugiedojus Tautos himną.

Adelaidės lietuvių sporto Vyties klubo naujoji valdyba: Romas Pocius pirmininkas, Aleksas Talanskas vicepirm., Edas Taparauskas sekretorius, Petras Andrijaitis išdinininkas, Angelė Snarskytė Moterų vadovė. Nariai: Romas Willenbrecht ir Linas Pocius. Klubo adresas, rašyti Sekretoriui: E. Taparauskas, 78 Bower St. Woodville SA 5011. Pabaltiečių žaidynės krepšinio ir tinklinio vyks Adelaidėje gegužės 16-17 dienomis.

(Bus daugiau)

LIETUVIŲ RADIO

VALANDĖLĖS

ADELAIDE 5EBI - FM šeštadieniais nuo 9 v. iki 10 v. ryto.

CANBERRA 2XX ketvirtadieniais 7.30 val. vak.

MELBOURNE 3EA sekmad. 11 val. ryto, pirmad, 6.30 val. p.p.

SYDNEY 2EA šeštadieniais 10-11 val. prieš pietus.

BRISBANE 4EB kiekvieną ketvirtadienį 4.30 val. vak.

PERTH 6NR kas trečią antradienį 6.30 val. vak.

LIETUVIŲ KOOPERATINĖ KREDITO DRAUGIJA TALKA

Talka už terminuotus indėlius dabar moka:

14% nuo \$100 iki \$50,000
(15% virš \$50,000)

Už einamasias sąskaitas mokama 10%.

Talka veikia Lietuvių namuose:-

ADELAIDE

Sekmadieniais
1 - 3 val. p.p.
Tel. 42 7377

MELBOURNE

Šeštadieniais
10 ryto - 2 p.p.
Sekmadieniais
1 - 3 p.p.
Tel. 328-4957

SYDNEY

Sekmadieniais
2 - 4 val. p.p.
Tel. 709 0662

TIKROS KATALIKŲ LAIDOTUVĖS

Mes tikime, kad mūsų uždavinys yra ne tik laidotuves sutvarkyti profesionaliai ir ramiai, bet taip pat suprasti ir pagerbti suinteresuotų žmonių jausmus ir užtikrinti, kad laidotuvių sutvarkymas yra prasmingas ir tinkamas.

Tobin Brothers

Funeral Directors

Doncaster: 816 Doncaster Road	848 3666
East Burwood: 294 Burwood Highway	232 9999
Frankston: 232 Cranbourne Road	789 6766
Glenroy: 111 Wheatsheaf Road.	306 2044
Malvern: 1382 High Street	509 4811
Noble Park: 505 Princes Highway	546 7644
North Melbourne: 189 Boundary Road	329 6144
Ringwood: 331 Maroondah Highway	870 8011